

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Cob/1/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121376926
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Elena Kúšová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2024:6121376926.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Kúšovej a členiek senátu JUDr. Tatiány Pastierikovej a JUDr. Dany Šiffalovič, v právnej veci žalobcu: CAMIONSERVICE NZ, s.r.o., Komárňanská cesta 23, 940 01 Nové Zámky, IČO: 46 943 391, zast. AZARIOVÁ & RUŽBAŠÁN Law firm s.r.o., Kmeťova 26, 040 01 Košice, IČO: 47 237 406, proti žalovanému: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, o zaplatenie 2.021,19 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti výroku I. a III. rozsudku Mestského súdu Bratislava III č.k. B1-36Cb/83/2021-181 zo dňa 12. septembra 2023, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozsudok Mestského súdu Bratislava III č.k. B1-36Cb/83/2021-181 zo dňa 12. septembra 2023 v odvolaní napadnutom výroku I. a III. potvrdzuje.

Žalobca má proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom zo dňa 12. septembra 2023 súd prvej inštancie (ďalej aj „súd“) prvým výrokom zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 2.021,19 eur, úrok z omeškania vo výške 8,00 % ročne zo sumy 2.021,19 eur od 01.11.2020 do zaplatenia a paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 40 eur. Druhým výrokom v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Tretím výrokom priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania vo výške 100 % voči žalovanému. Vec právne posúdil podľa ust. § 132 ods. 1 a 2, § 150 ods. 1 a 2, § 153 ods. 1, 2 a 3, § 191 ods. 1, § 215 ods. 1 a 2, § 218 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), § 37 ods. 1, § 788 ods. 1 a 3, § 797 ods. 2 a 4, § 799 ods. 1, 2 a 3, § 806, § 810, § 524 ods. 1, § 525 ods. 1 a 2, § 369 ods. 1, § 369c ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), § 3 ods. 1, § 10c, § 2 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia OZ (ďalej len „nariadenie“), § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

2. Konajúci súd vo svojom rozhodnutí uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplatenia poistného plnenia z havarijného poistenia, ktoré mu bolo krátené (resp. jeho právnomu predchodcovi), a to z Poistnej udalosti č. 9851614298 zo dňa 07.08.2020 na motorovom vozidle Volvo FH s EČV: K., vo výške 2.021,19 eur. K požadovanému nároku žalobca vysvetlil, že zo sumy nákladov na opravu, ktoré vyplynulo z faktúry servisu vo výške 8.138,70 eur odpočítal dojednanú spoluúčasť vo výške 10 %, teda sumu 813,87 eur, ako aj plnenie poskytnuté v zmysle Oznámenia o poistnom plnení zo dňa 22.09.2020 vo výške 4.364,83 eur, rovnako tak plnenie poskytnuté v zmysle Oznámenia o poistnom plnení zo dňa 19.10.2020 vo výške 938,81 eur. Neuhradené krátené poistné bolo teda v sume 2.021,19 eur.

3. V konaní nebol sporný vznik a priebeh poisťnej udalosti, ani to, že ku škode došlo. Nespornou skutočnosťou bolo aj to, že právny predchodca žalobcu mal uzatvorené havarijné zmluvné poistenie u žalovaného, z ktorého si nárok na krátené poistné plnenie uplatnil postupník. Nesporným v konaní bolo tiež oznámenie poisťnej udalosti včas a predloženie požadovaných dokladov k poisťnej udalosti, vystavenie faktúry za opravu poškodeného motorového vozidla, oznámenie o ukončení likvidácie žalovaného zo dňa 22.09.2020 a zo dňa 19.10.2020 a uznaný počet časových jednotiek práce. Žalovaný priznal a uhradil žalobcovi poistné plnenie vo výške 5.303,64 eur (bez dojednanej spoluúčasti a bez DPH). Medzi stranami nebolo sporné dojednanie spoluúčasti vo výške 10 % (čl. VIII poisťnej zmluvy), ako aj uplatnenie odpočtu DPH (čl. IX bod 15 poisťnej zmluvy), keďže právny predchodca žalobcu bol v rozhodnom čase podnikateľom a platcom DPH.

4. V priebehu konania žalovaný namietal aktívnu vecnú legitímáciu, keďže zmluvy o postúpení pohľadávky sú podľa jeho názoru neplatné v zmysle § 37 ods. 1 OZ, nakoľko obsahujú klauzulu o dojednaní odmeny v osobitnej dohode. Následne na pojednávaní konanom dňa 18.08.2023 po dopyte súdu, či žalovaný namietajú existenciu osobitnej dohody a dojednanie odmeny v osobitnej dohode, žalovaný prehlásil, že túto skutočnosť nenamietajú. Rovnako tak uviedol, že na námietke aktívnej vecnej legitímácie netrvá.

5. K dojednaniu postupcu a postupníka o tom, že odplata za postúpenie je predmetom osobitnej dohody, súd prvej inštancie uzatvoril, že uvedené dojednanie žalovaný v predmetnom konaní nerozpíroval, a uviedol, že spôsob určenia odplaty je dojednaný. Obdobnú právnu otázku riešil aj Krajský súd v Bratislave v uznesení zo dňa 27.02.2023, sp. zn. 2 Cob 202/2022, pričom v bode 25. dospel k rovnakému záveru. Keďže daná otázka v konaní nebola sporná, strany v tomto smere ani nenavrholi doplnenie ďalšieho dokazovania, súd v ďalšom odkázal na citované rozhodnutie odvolacieho súdu a na uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 21.07.2010, sp. zn. 28 Cdo 1092/2009. Súd zdôraznil, že žalovaný v predmetnom konaní nerozpíroval odplatný charakter zmluvy o postúpení, ani samotnú existenciu osobitnej dohody, preto mal súd uvedené skutočnosti za nesporné a nepochybne vyriešené. Okrem toho poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 11. decembra 2019, sp. zn. 3 Obdo/64/2019 uverejnené pod č. 62 v Zbierke stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho súdu SR a súdov č. 4/2020. V dovolacom konaní síce bola skutková situácia odlišná (nezverejnená časť zmluvy, v ktorej je uvedená odplata), avšak z bodu 16.1 bolo možné vyabstrahovať podstatný záver, a to pre posúdenie platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, určenie charakteru zmluvy buď ako odplatnej alebo ako bezodplatnej. Z uvedeného bolo zrejmé, že nie je tak rozhodnou výška odplaty zo zmluvy o postúpení pohľadávky, ako jednoznačné identifikovanie, či je zmluva odplatnou alebo nie. Pre takéto konštatovanie postačuje aj dojednanie strán o určení odplaty v osobitnej dohode a samotná existencia osobitnej dohody o dohode (súd zdôraznil, že v danom konaní tieto skutočnosti sporné neboli, preto ich nebolo potrebné dokazovať). Súd po posúdení zmluvy konštatoval, že nemá pochybnosť o odplatnom charaktere predmetnej zmluvy, ktorej konkrétne výšku si strany určili v osobitnej dohode, čo neznamená, že nie je možné určiť, že ide o odplatné postúpenie pohľadávky.

6. Spornou bola v konaní otázka primeranosti nákladov, a to konkrétne ceny práce servisu za 1 Nh, keď žalovaný uznal len 25 eur/1 Nh (bez DPH), oproti tomu žalobca požadoval úhradu ceny práce v sume 40 eur/1 Nh (bez DPH). V tejto súvislosti boli oboma stranami predložené cenníky prác servisov dokladujúce primeranosť ceny práce za opravu pre daný typ motorového vozidla v danom regióne. Sporným bolo aj krátenie poistného plnenia z dôvodu neprivolania polície k poisťnej udalosti.

7. K spornému rozsahu nákladov s ohľadom na priznané náklady, ktoré považoval žalovaný za primerané, súd uviedol, že ak žalovaný kráti poistné plnenie, jeho konanie musí mať oporu v poisťných podmienkach alebo v zákone, nemôže sa jednať o svojvôľu žalovaného. V tejto súvislosti upozornil, že žalovaný ako subjekt, ktorého ťaží dôkazné bremeno, musí v konaní preukázať primeranosť nákladov ceny práce v rozsahu 25 eur/1 Nh (bez DPH) oproti žalobcom účtovanej cene prác v sume 40 eur/1 Nh (bez DPH). Tak ako poukázal samotný žalobca primeranou cenou 1 Nh nie je cena, ktorú určí žalovaný, ani tá cena, ktorú účtuje iná opravovňa, servis. Obvyklou cenou práce za 1 Nh nie je ani aritmetický priemer cien opravy servisov v danom regióne pre daný typ. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Okresného súdu Košice I, sp. zn. 26Cb/54/2018 zo dňa 23.10.2018, potvrdený Krajským súdom v Košiciach, sp. zn. 2Cob/71/2019.

8. Žalovaný nepreukázal, že ceny práce, ktoré boli účtované spoločnosťou žalobcu neboli bežné ceny účtované v danom regióne v čase vzniku poistnej udalosti. Predloženie cenníkov zmluvných servisov žalovaného nepreukázalo obvyklú cenu v regióne, práve z dôvodu, že tieto servisy majú sumu podstatne nižšiu oproti ostatným servisom, čo je logicky odôvodniteľné spoluprácou so žalovaným (túto skutočnosť žalovaný ani nepoprel, t.j. že predložené cenníky sú zmluvnými servismi). Žalovaný však nemal zákonný podklad vnútiť svoju vôľu výberu servisu poistenému, prípadné uprednostňovanie zmluvných servisov má len čisto odporúčací charakter. V tomto smere žalovaný ani netvrdil, že žalobcovi bola opravovňa určená/odporúčaná. Súd konštatoval, že zmyslom poistného vzťahu je plnenie poisťovne pri vzniku poistnej udalosti. Uplatnené plnenie musí byť primerané, avšak nemožno od poisteného spravodlivo žiadať, aby zohľadňujúc finančný záujem poisťovne vynaložil na opravu vozidla najnižšie možné náklady, v tomto prípade, aby sa obrátil za účelom opravy na subjekt realizujúci opravu, ktorý ponúkne najnižšiu cenu.

9. Naproti tomu žalobca na preukázanie bežných cien predložil sadzobníky rôznych servisov v regióne, z ktorých jednoznačne vyplynulo, že cena práce v jednotlivých servisoch za 1 Nh vo výške 40 eur (bez DPH) je cenou primeranou, keďže sa nachádza v rozpätí cien od najnižšej po najvyššiu. V tomto smere bolo postačujúce, že ide aj o cenníky servisov pôsobiacich v západoslovenskom regióne. Obvyklú cenu servisov nebolo potrebné preukazovať cenníkmi z rovnakej obce, či mesta a rovnako tak bolo postačujúce, ak je príslušné motorové vozidlo možné podradiť pod určitý typ vozidla - Volvo FH-nákladné vozidlo. Okrem toho odôvodnenie žalovaného v oznámení o poistnom plnení spočívajúce v tom o aký typ servisu sa jedná, či autorizovaný alebo neautorizovaný, je právne irelevantné a uvedené rozlišovanie nemá oporu v zákone.

10. Žalovaný v oznámení o poistnom plnení odkázal tiež na kalkuláciu nákladov tzv. AUDATEX. Kalkulácia nákladov na opravu má slúžiť ako pomôcka, nepredstavuje určujúci a jediný rozhodujúci podklad pre výpočet poistného plnenia, cena je v rámci kalkulácie orientačne nastavená, nakoľko kalkulácie žalovaného sú len predbežné a nemusia zohľadniť skutočnú hodnotu pri oprave vozidla. Z uvedeného dôvodu je tvrdenie žalovaného v oznámení o poistnom plnení týkajúceho sa primeranosti ceny prác podľa kalkulácie vo vzťahu k potrebnému zistenému rozsahu nákladov prác irelevantné. Podľa rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Cob/51/2021 „predložená kalkulácia nákladov žalovaného na opravu v systéme AUDATEX nepredstavuje skutočnú výšku škody, keďže táto udáva iba všeobecné (orientačné) hodnoty, ktoré sa môžu líšiť v závislosti od konkrétnych vstupných údajov zadanych žalovaným“. Uvedené potvrdil aj rozsudok Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 14Cob/86/2019. Súd preto nemal preukázané tvrdenie žalovaného o primeranosti účtovanej ceny práce za 1 Nh práce v sume 25 eur (bez DPH), pre ktoré krátil poistné plnenie z poistnej udalosti. Vzhľadom na uvedené súd žalobcovi požadovaný nárok na zaplatenie kráteného poistného plnenia v sume 1.591 eur priznal.

11. K zníženiu plnenia žalovaného v rozsahu 10 % v sume 654,77 eur z dôvodu neprivolania polície k poistnej udalosti súd upozornil na ustálenú judikatúru súdov týkajúcu sa výkladu kogentného ustanovenia § 799 ods. 3 OZ (bližšie pozri rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1Cdo/152/2009 zo dňa 27.01.2011). Poukázal tiež na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 32Odo/904/2003. Súd v kontexte vyššie uvedeného, ako aj príslušného čl. IV bod 4 a 14 poistnej zmluvy posúdil predmetné zníženie poistného plnenia o 10 % a dospel k záveru, že nebolo dôvodné. Z čl. IV bodu 14 je zrejmé, že ak poistený porušil niektorú z povinností uvedenú v čl. IV tejto poistnej zmluvy, je poisťovňa oprávnená znížiť poistné plnenie, a to úmerne tomu, aký vplyv malo toto porušenie na vznik poistnej udalosti, prípadne zväčšenie rozsahu následkov, alebo pokiaľ spôsobilo obtiaže pri šetrení poisťovne. V tejto súvislosti konajúci súd uviedol, že žalovaný nevysvetlil, akým spôsobom malo byť naplnené porušenie povinnosti privolať políciu na miesto poistnej udalosti s vplyvom na vznik poistnej udalosti, či zväčšenie rozsahu následkov, prípadne aké „obtiaže“ mala poisťovňa v dôsledku porušenia tejto povinnosti pri šetrení povinnosti, ak samotné Oznámenie o poistnom plnení nesvedčí o zistení týchto problémov. Naopak, zo šetrenia poistnej udalosti vyplynulo, že žalovaný nemal žiadne problémy v rámci zistenia rozsahu škody a rovnako tak medzi stranami nebol sporný vznik a priebeh poistnej udalosti, ktorý nemal žiaden súvis s neprivoláním polície. Žalovaný tak žiadnym logickým spôsobom nezdôvodnil zníženie poistného plnenia, ani úmernosť tohto zníženia. Žalovaný v rámci argumentácie uvádzal všeobecné a vágne dôvody, ktoré boli len v teoretickej rovine, avšak z priebehu škodovej udalosti, ani konkrétnych skutkových okolností danej veci nevyplývalo, že je vôbec namieste podozrenie, o ktoré by mohol tieto obavy žalovaný oprieť. Súd dal za pravdu žalobcovi aj v tom smere, že s ohľadom na výpis z obchodného registra právneho predchodcu žalobcu nie je odborníkom v oblasti posudzovania rozsahu škôd v cestnej

doprave, ktorý by vedel objektívne posúdiť výšku škody na motorovom vozidle, obzvlášť za situácie, ak skutočná výška škody nepredstavovala zrejmy rozdiel oproti 10-násobku minimálnej mzdy, ktorá bola stanovená v čl. IV bod 4 poisťnej zmluvy. Vzhľadom na vyššie uvedené dospel súd k záveru, že zníženie poisťného plnenia v rozsahu 10 % z popísaného dôvodu nie je zo strany žalovaného oprávnené.

12. S ohľadom na tú skutočnosť, že právny predchodca žalobcu, s ktorým mal poisťnú zmluvu žalovaný uzatvorenú, uzatváral zmluvu ako podnikateľský subjekt pri výkone podnikateľskej činnosti a následným postúpením pohľadávky, od ktorých žalobca odvodzoval svoj nárok na poisťné plnenie, sa povaha záväzku postúpením pohľadávky a zmenou v osobe veriteľa nemení, súd posudzoval príslušenstvo predmetnej pohľadávky nasledovne.

13. Okrem istiny požadoval žalobca aj zaplatenie 9,00 % úroku z omeškania ročne zo sumy 2.021,19 eur od 01.11.2020 až do zaplatenia. Z vykonaného dokazovania bolo zrejmé, že žalovaný v prípade poisťnej udalosti v Oznámení o poisťnom plnení zo dňa 19.10.2020 oznámil, že dňa 16.10.2020 ukončil jej šetrenie. Výšku úrokov z omeškania súd určil v príslušnej zákonnej základnej úrokovej sadzbe, v zmysle ust. citovaných v bodoch 50. - 57. svojho rozhodnutia. Poukázal na to, že žalobca si uplatňoval nárok z poisťnej zmluvy uzatvorenej dňa 01.01.2009, preto súd vychádzal z príslušných prechodných ustanovení, z ktorých bolo zrejmé, že práva a povinnosti zo zodpovednosti za porušenie záväzkov zo zmlúv uzavretých pred 01. februárom 2013 sa spravujú podľa predpisov účinných do 31. januára 2013. Súd preto priznal zákonný úrok z omeškania vo výške 8 % p.a. z priznanej istiny.

14. Žalovaný na pojednávaní konanom dňa 18.08.2023 namietal možné priznanie nároku na úrok z omeškania v prípade priznania kráteného poisťného plnenia. Súd uviedol, že žalovaný predmetnú procesnú obranu uplatnil oneskorene, mimo sudcovskej koncentrácie konania. Žalovaný síce odkazoval na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 596/2017, súd však konštatoval, že z aplikovaných ustanovení § 797 ods. 3 OZ, ako aj ObZ nevyplýva, že by splatnosť poisťného plnenia bola viazaná na právoplatné rozhodnutie súdu. Priamo zo zákonného ustanovenia § 797 ods. 3 OZ vyplýva vznik nároku na úroky z omeškania do 15 dní potom, ako poisťiteľ skončil vyšetrenie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti poisťiteľa plniť. Z uvedeného vyplynulo, že podstatným pre vznik nároku na úrok z omeškania je práve skončenie vyšetrenia poisťiteľom, nie „skončenie vyšetřovania“ súdom právoplatným rozhodnutím. Poukázal aj na vývoj judikatúry vo vzťahu k splatnosti úrokov z omeškania v zmysle zákona o PZP, a to na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 309/2020 a sp. zn. III. ÚS 214/2020 zo 14. októbra 2021 a sp. zn. III. ÚS 215/2020 zo dňa 28. októbra 2021, najmä v tom kontexte, že každý poisťovateľ by mohol logicky bez sankcie oddialiť riešenie poisťnej udalosti „odkazom na súd“ a neprijateľnosť takejto konštrukcie umocňuje aj predstava, že „čím dlhší súdny proces, tým lepšie pre poisťovateľa“.

15. Žalobca si ďalej uplatnil paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v sume 40 eur. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný sa so svojimi záväzkami dostal do omeškania, vznikol žalobcovi voči nemu aj nárok na zaplatenie sumy 40 eur, a to titulom nároku na paušálnu náhradu podľa § 369c ods. 1 ObZ v spojení s § 2 nariadenia č. 21/2013 Z. z.

16. Súd v tomto ohľade poukázal na ustanovenie § 369c ods. 1 Obchodného zákonníka v znení účinnom od 01.02.2013, podľa ktorého omeškaním dlžníka vzniká veriteľovi aj právo na paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky, a to bez potreby osobitného upozornenia. Poukázal na Dôvodovú správu k nariadeniu vlády č. 21/2013 Z. z. Je zrejmé, že v čase uplatnenia návrhu na súd už bolo ustanovenie § 369c platné a účinné, a keďže sa jedná o právo na paušálnu náhradu nákladov spojenú s uplatnením pohľadávky, mal žalobca na takúto paušálnu náhradu právo.

17. Výrokom II. rozsudku súd zamietol žalobu v časti úroku z omeškania vo výške 1,00 % p. a. zo sumy 2.021,19 eur od 01.11.2020 až do zaplatenia, ako rozdielu zákonného úroku z omeškania ku dňu omeškania a požadovaného úroku z omeškania (bližšie pozri odôvodnenie bodu 58. rozsudku).

18. O trovách konania súd rozhodol vo výroku III. tohto rozsudku podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %. V tomto smere uviedol, že súd vychádza len zo žalovanej pohľadávky, v ktorej mal žalobca plný úspech v celom rozsahu uplatnenej istiny (pozri rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave zo dňa 01.07.2020, sp. zn. 3 Cob 210/2019, zo dňa 18.06.2020, sp. zn. 1 Cob 76/2019).

19. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný, proti výroku I. a III. výroku, z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP.

20. Uviedol, že v rámci odvolania už nerozporuje zníženu čiastku 1.366,42 eur. Doplnil, že sa nemôže stotožniť s tým, že súd nezobral do úvahy porušenie zmluvných dojednaní zo strany poškodeného, poukázal na čl. IV Poistnej zmluvy - Povinnosti poisteného bod 4. a 14. Poukázal aj na ust. § 799 ods. 3 OZ.

21. Nesúhlasil s argumentáciou žalobcu, že právny predchodca žalobcu nemohol vzhľadom na rozsah poškodenia vozidla odhadnúť približnú výšku škody, poukázal pritom na ust. § 64 ods. 1 písm. d) zákona o cestnej premávke. V tejto súvislosti dal do pozornosti rozsudok Okresného súdu Bratislava I zo dňa 25.05.2021, č.k. 23C/28/2016, ktorý bol potvrdený Krajským súdom v Bratislave č.k. 3Co/1/2022 zo dňa 27.02.2023. S ohľadom na skutočnosť, že ani zákonodarca v ust. § 799 ods. 3 OZ nestanovil žiadne kritériá pre samotný rozsah zníženia a tento bol ponechaný na vôli žalovaného ako poisťovne, v závislosti od konkrétnych okolností každého prípadu sa žalovanému javilo 10 % krátenie plnenia vo výške 654,77 eur adekvátne.

22. Nestotožnil sa s právnym názorom súdu, na základe ktorého priznal žalobcovi nárok na úroky z omeškania, a to s ohľadom na čl. 2 CSP. Opätovne poukázal na prax Ústavného súdu Slovenskej republiky, k ust. § 797 ods. 2 a 3 OZ v uznesení zo dňa 20. septembra 2022, sp. zn. IV. ÚS 447/2022. Aj keď ust. § 220 ods. 3 CSP uvádza, že súd sa môže odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe, pričom súd prvej inštancie svoj postup aj odôvodnil v bode 59. rozsudku, nestotožnil sa s tým a mal za to, že sa plnením v prospech žalobcu nedostal do omeškania.

Záverom preto navrhol, aby odvolací súd po preskúmaní celej veci napadnutý rozsudok Mestského súdu Bratislava III zo dňa 12.09.2023, č.k. B1-36Cb/83/2021 zrušil a podľa ust. § 389 CSP, v súlade s ust. § 391 CSP, vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

23. K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca, ktorý reagoval na tvrdenie žalovaného v tom zmysle, že súd nezobral do úvahy porušenie zmluvných dojednaní zo strany poškodeného, ku ktorým sa poškodený ako poistený zaviazal v poistnej zmluve.

Uviedol, že poistený v pozícii laika nedisponuje odbornými znalosťami, aby bezprostredne po škodovej udalosti vedel určiť výšku škody na vozidle, aby zistil, či prevyšuje alebo neprevyšuje 10 násobok minimálnej mzdy, a preto nemohlo dôjsť k vedomému porušeniu povinností vyplývajúcich zo zmluvy, či zámernému obídenu zákona. K naplneniu skutkovej podstaty § 799 ods. 3 OZ, ktorá by odôvodňovala zníženie poistného plnenia nemôže dôjsť z dôvodu, že nenahlásenie škodovej udalosti policajnému orgánu nemá podstatný vplyv na vznik poistnej udalosti, ani na zväčšenie rozsahu jej následkov a následné šetrenie poistnej udalosti. Zníženie poistného plnenia môže podľa tohto ustanovenia žalovaný uplatniť voči poistenému pri splnení konkrétnych zákonných predpokladov. Nezavolaním polície nebol naplnený ani jeden predpoklad. Zo strany žalovaného nebolo preukázané splnenie zákonných kumulatívnych predpokladov, preto nebola daná možnosť žalovanému krátiť poistné plnenie z toho dôvodu.

24. Poukázal na Komentár C.H. BECK k § 799 Občiansky zákonník, str. 2920-2921 a rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 32Odo/904/2003 a tiež rozsudok Okresného súdu Žilina, sp.zn. 4C/224/2014.

25. K otázke úrokov z omeškania, ktorých priznanie namietal žalovaný už v podanom odpore, žalobca uviedol, že táto problematika je ustálená a prejudikovaná rozhodnutiami ÚS SR aj NS SR, pričom poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2Cdo/87/2022, zo dňa 06.09.2023 s ktorým sa v plnom rozsahu stotožňuje, ako aj na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. III. ÚS 309/2020 zo dňa 14.10.2021 a na nález III. ÚS 214/2020 zo dňa 14.10.2021.

26. Zdôraznil, že úrok z omeškania má práve sankcionovať skutočnosť, že žalovaný (poisťovňa) nevykonal riadne šetrenie v čase, v ktorom mal, ale šetrenie vykonal až počas súdneho konania, a preto musí znášať sankcie spojené s povinnosťou zaplatiť zákonný úrok z omeškania. Zastával názor, že ak by bol prijatý výklad žalovaného, potom by žiadna poisťovňa neplatila úroky z omeškania, lebo by jej

stačilo zaslať odmietavé stanovisko k likvidácii poisťnej udalosti a poskytnutia poisťného plnenia alebo stanovisko o krátení poisťného plnenia bez zákonného dôvodu.

27. Vzhľadom na vyššie uvedené žalobca považuje rozsudok Mestského súdu Bratislava III, sp. zn. B1-36Cb/83/2021 zo dňa 12.09.2023 za vecne správny a riadne odôvodnený s poukazom na relevantné zákonné ustanovenia. Navrhol preto odvolaciemu súdu, aby v zmysle § 387 ods. 1 CSP rozsudok Mestského súdu Bratislava III, sp. zn. B1-36Cb/83/2021 zo dňa 12.09.2023 ako vecne správny potvrdil. Zároveň navrhol, aby Krajský súd v Bratislave zaviazal žalovaného na úhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

28. K vyjadreniu žalobcu sa vyjadril žalovaný, ktorý nad rámec už uvedeného doplnil, že sa mu javí argumentácia ohľadom úroku z omeškania zmätočná. Podotkol, že žalovaný nárok je uplatňovaný z havarijného poistenia, ktoré mal poistený k motorovému vozidlu zn. VOLVO FH, EČV: K. XXX E. uzatvorené u žalovaného. Poukaz na zákon o PZP preto považoval za irelevantný. K rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/87/2022 uviedol, že je neaplikovateľné na túto právnu vec. Doplnil, že argumentácia ohľadom úrokov z omeškania nie je aplikovateľná z dôvodu, že sa odvoláva na nároky uplatňované z povinného zmluvného poistenia. V ostatnom zotrval na svojich predošlých vyjadreniach.

29. K vyjadreniu žalovaného sa vyjadril žalobca, ktorý opakovane zdôraznil, že poisťné plnenie je možné znížiť len v prípade, ak porušenie povinnosti bolo vedomé a súčasne malo podstatný vplyv na poisťnú udalosť, resp. na zväčšenie rozsahu jej následkov. Žalobca tiež má za to, že žalovaný nesprávne pochopil uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 28.9.2017, sp. zn. III ÚS 596/2017. Z predmetných zákonných ustanovení nevyplýva, že by splatnosť poisťného plnenia bola viazaná na právoplatné rozhodnutie súdu.

30. Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie, bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné, preto je potrebné rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť ako vecne správne v súlade ust. § 387 ods. 1 CSP.

31. Podľa § 788 ods. 1 a 3 OZ, poisťnou zmluvou sa poisťiteľ zaväzuje poskytnúť v dojednanom rozsahu plnenie, ak nastane náhodná udalosť v zmluve bližšie označená a fyzická alebo právnická osoba, ktorá s poisťiteľom poisťnú zmluvu uzavrela, je povinná platiť poisťné. Súčasťou poisťnej zmluvy sú všeobecné poisťné podmienky poisťiteľa (poisťné podmienky), na ktoré sa poisťná zmluva odvoláva a ktoré sú k nej pripojené alebo boli pred uzavretím zmluvy tomu, kto s poisťiteľom zmluvu uzavrel, oznámené.

32. Podľa § 797 ods. 2 OZ, právo na plnenie vznikne, ak nastane skutočnosť, s ktorou je spojený vznik povinnosti poisťiteľa plniť (poisťná udalosť).

33. Podľa § 797 ods. 4 OZ, ak poisťiteľ odmietol plniť čo i len z časti, je povinný uviesť dôvod neplnenia alebo zníženia plnenia; tento dôvod nie je možné dodatočne meniť.

34. Podľa § 799 ods. 1 až 3 OZ, poistený je povinný zachovávať povinnosti, ktoré boli dohodnuté alebo ktoré sú v tomto zákone alebo v poisťných podmienkach ustanovené. Kto má právo na plnenie, je povinný bez zbytočného odkladu poisťiteľovi písomne oznámiť, že nastala poisťná udalosť, dať pravdivé vysvetlenie o jej vzniku a rozsahu jej následkov a predložiť potrebné doklady, ktoré si poisťiteľ vyžiada. Poisťné podmienky mu môžu uložiť aj ďalšie povinnosti. Ak malo vedomé porušenie povinností uvedených v odsekoch 1 a 2 podstatný vplyv na vznik poisťnej udalosti alebo na zväčšenie rozsahu následkov poisťnej udalosti, je poisťiteľ oprávnený plnenie z poisťnej zmluvy znížiť podľa toho, aký vplyv malo toto porušenie na rozsah jeho povinnosti plniť.

35. Podľa § 806 OZ, z poistenia majetku má poistený právo, aby mu bolo poskytnuté plnenie vo výške určenej podľa poistných podmienok, ak sa poistná udalosť týka veci, na ktorú sa poistenie vzťahuje.

36. Podľa § 810 OZ, poistený má právo na náhradu nákladov účelne vynaložených na odvrátenie poistnej udalosti, ktorá poistenému majetku bezprostredne hrozila. Takisto má právo na náhradu nákladov, ktoré účelne vynaložil, aby zmiernil následky poistnej udalosti.

37. Podľa § 524 ods. 1, ods. 2 OZ, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

38. Podľa § 525 ods. 1, ods. 2 OZ, postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia. Nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

39. Podľa § 797 ods. 3 prvá veta OZ, plnenie je splatné do pätnástich dní, len čo poisťiteľ skončil vyšetrenie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti poisťiteľa plniť.

40. Podľa § 387 ods. 1, 2 a 3 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

41. Predmetom odvolacieho prieskumu v posudzovanej veci je posúdenie, či súd prvej inštancie postupoval správne, ak zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy vo výške 2.021,19 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,00 % p.a. zo sumy 2.021,19 eur od 01.11.2020 do zaplatenia a paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 40 eur a tiež o nároku žalobcu na náhradu trov konania proti žalovanému.

42. V odvolaní žalovaný namietal, že súd nezobral do úvahy porušenie zmluvných dojednaní zo strany poškodeného ako právneho predchodcu žalobcu, ku ktorým sa právny predchodca žalobcu ako poistený zaviazal v poistnej zmluve čl. IV. Poistnej zmluvy - Povinnosti poisteného bod 4. Odvolací súd v zhode so záverom súdu prvej inštancie zastáva názor, že zníženie poistného plnenia nebolo dôvodné. Rovnako tak má za to, že s touto skutočnosťou sa súd prvej inštancie dostatočne vyčerpávajúco vysporiadal v bode 48. odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Odvolací súd zdôrazňuje, že zo šetrenia poistnej udalosti vyplýva, že žalovaný nemal žiadne problémy v rámci zistenia rozsahu škody a rovnako tak medzi stranami nebol sporný vznik a priebeh poistnej udalosti, ktorý nemal žiadny súvis s neprivoláním polície. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalovaný žiadnym spôsobom nezdôvodnil, prečo znížil poistné plnenie, rovnako tak úmernosť tohto zníženia. Z uvedených dôvodov súd považoval tento odvolací dôvod žalovaného za irelevantný.

43. Žalovaný v tejto súvislosti poukázal na rozsudok Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 23C/28/2016 zo dňa 25.05.2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Co/1/2022 zo dňa 27.02.2023. Odvolací súd zastáva názor, že predmetný rozsudok nemožno bez ďalšieho aplikovať na posudzovanú vec. Možnosť zníženia poistného plnenia je potrebné hodnotiť v závislosti od konkrétnych okolností posudzovaného prípadu, a preto nie je možné, aby žalovaný ako poisťiteľ úspešne argumentoval s poukazom na rozhodnutie súdu v inej veci.

44. Ďalej žalovaný namietal priznanie úroku z omeškania zo strany súdu. Poukázal na pomerne rozsiahlu rozhodovaciu prax súdov a mal za to, že s plnením v prospech žalobcu sa nedostal do omeškania. Odvolací súd poukazuje na vyčerpávajúce odôvodnenie súdu prvej inštancie, ako aj na vývoj judikatúry v tom smere, že úrok z omeškania má sankcionovať skutočnosť, že žalovaný nevykonal riadne šetrenie v

čase, v ktorom mal, ale šetrenie vykonal až počas súdneho konania, preto musí znášať sankcie spojené s povinnosťou zaplatiť zákonný úrok z omeškania. Súd prvej inštancie správne uzavrel, že nie je orgánom, ktorý vykonáva šetrenie poistnej udalosti, ale preskúmava dôvodnosť podanej žaloby v kontexte už ukončeného šetrenia poistnej udalosti, alebo práve aj neukončeného šetrenia poistnej udalosti, a to na základe uzatvorenej havarijnej zmluvy a príslušných ustanovení.

45. Odvolací súd v zhode s názorom žalobcu považuje rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2Cdo/87/2022 zo dňa 06.09.2023 za plne aplikovateľné na posudzovanú právnu vec, rovnako tak aj nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. III. ÚS 309/2020 zo dňa 14.10.2021. V uvedenom kontexte je potrebné zdôrazniť, že každý poisťovateľ by mohol logicky bez sankcie oddialiť riešenie poistnej udalosti „odkazom na súd“, pričom neprijateľnosť tejto konštrukcie umocňuje aj predstava, že „čím dlhší súdny proces, tým lepšie pre poisťovateľa“.

46. S poukazom vyššie uvedené, odvolací súd v súlade s ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP rozhodnutie Mestského súdu Bratislava III č.k. B1-36/83/2021-181 zo dňa 12. septembra 2023 potvrdil vo výroku I. a v súvisiacom výroku III., zohľadňujúc úspech žalobcu v celom rozsahu uplatnenej istiny, pretože vykazuje známky vecnej správnosti.

47. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 396 ods. 1 CSP v nadväznosti na § 262 ods.1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobca má plný nárok na náhradu trov konania proti žalovanému, pretože bol v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešný.

48. Toto rozhodnutie bolo členmi senátu prijaté pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).